

Beleidskader terrassen Terschelling 2025

Colofon

©Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, mei 2025

Auteurs

E. (Ellen) Ruiter, MSc
F. (Fleur) Brinkmann, MSc

Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd
OK72
Oude Kraan 72 – Unit 320
6811 LL Arnhem
Mail: ruiter@ruimteenvrijetijd.nl
www.ruimteenvrijetijd.nl

Beeldmateriaal

VW Terschelling

Inhoud

1.	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Opzet en werkwijze	4
1.3	Uitdagingen.....	4
2.	Beleidskader terrassen.....	7
2.1	Veiligheid staat voorop	7
2.2	Leefbaarheid heeft prioriteit	7
2.3	Bescherming van het eilandgevoel	8
2.4	Oog voor elkaar en onze omgeving	8
2.5	Aandacht voor de seizoenen	8
2.6	Niet overal is alles mogelijk	9
2.7	Maatwerk voor satellietterrassen	9
3.	Bijlage 1: Conclusies en aanbevelingen uit de pilot terrasverruiming.....	12
3.1	Conclusies	12
3.2	Aanbevelingen voor toekomstig beleid	13

1. Inleiding

‘Buiten zitten op Terschelling is het mooiste wat er is!’ Dit zei een van de bezoekers aan Terschelling tijdens het voorgaande onderzoek naar verruiming van de terrassen. Om ervoor te zorgen dat iedereen kan genieten van onze terrassen en eventuele overlast beperkt blijft, is het van belang om duidelijk te hebben wat we willen en hoe we dat voor ons zien. Daarvoor dient het beleidskader terrassen dat voor u ligt.

1.1 Aanleiding

De regelgeving omtrent terrassen is momenteel nog verdeeld over diverse stukken, namelijk: de APV, het omgevingsplan, het horecabeleid en de welstandsnota. De huidige regelgeving is dus erg verspreid over verschillende documenten en is toe aan een update. Daarnaast is er ook recentelijk een evaluatie geweest van de pilot terrasverruiming (zie bijlage 1). De terrasverruiming bleek succesvol, daarom willen we meer terrassen de mogelijkheid geven om uit te breiden.. Op basis van deze conclusie heeft het college opdracht gegeven tot het actualiseren van het terrassenbeleid.

Het beleidskader is richtinggevend in de zin dat het richting geeft aan beleidskeuzes die gemaakt moeten worden. Het geeft de basis voor verdere regelgeving voor terrassen. In toekomstige regelgeving zullen de uitgangspunten uit dit beleidskader vervolgens ruimtelijk en juridisch worden uitgewerkt. Belangrijk om te benoemen is dat verleende vergunningen niet worden ingetrokken op basis van dit beleidskader. Alleen als de situatie verandert, kunnen er op basis van dit kader andere regels gaan gelden.

1.2 Opzet en werkwijze

Het beleidskader dat zal volgen in het volgende hoofdstuk is ontstaan uit zorgvuldige samenwerking met de verschillende betrokken partijen (onder andere de ondernemersverenigingen, het recreatieplatform en Openbare Orde en Veiligheid). Tijdens de voorgaande evaluatie van de tijdelijke terrasverruiming is ook breed informatie opgehaald die we voor dit beleidskader hebben gebruikt. De volgende stappen zijn doorlopen om tot een gedegen en gedragen beleidskader te komen:

- De huidige regelgeving en andere relevante documenten van de gemeente Terschelling zijn doorgenomen en waar nodig meegenomen in het beleidskader;
- De terrassenbeleidstukken van andere gemeenten zijn vergeleken om inspiratie op te doen en van andere gemeenten te leren hoe zij uitdagingen aanpakken die vergelijkbaar zijn met die van de gemeente Terschelling.;
- Er is een werksessie georganiseerd met de ondernemersverenigingen om hun input op te halen;
- Een informatiebijeenkomst is georganiseerd voor inwoners om hen ook de kans te geven zich uit te spreken over het beleidskader terrassen;
- Ten slotte is er een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de raad om hen te informeren over de achtergrond en de keuzes die zijn gemaakt.

1.3 Uitdagingen

We staan als gemeente voor een aantal uitdagingen met betrekking tot onze terrassen. Met het huidige beleidskader willen we stappen zetten in het aangaan van de volgende uitdagingen die we zien:

- Op Terschelling is de **ruimte beperkt**. Natuurlijk is dit in veel gemeenten in Nederland het geval, maar op Terschelling is deze uitdaging des te meer aanwezig door de eindigheid van de gemeente. Een uitloopgebied, zoals je dat bij andere gemeenten ziet, is er niet. Daarnaast ligt er nog een extra hoge druk op de ruimte hier, omdat het zo'n gewaardeerde vakantiebestemming is.

- We hebben **risico op een te hoge bezoekersdruk** tijdens piekmomenten. In het hoogseizoen, in de weekenden en bijvoorbeeld tijdens evenementen is het drukker op Terschelling. Mogelijke nadelige gevolgen van deze drukte die we in acht moeten nemen zijn: veiligheidsrisico's, overlast aan inwoners, parkeerproblemen, verkeersdruk, schade aan de omgeving en een verminderde bezoekerservaring.
- De **bescherming van het eilandgevoel** voor inwoners en bezoekers heeft prioriteit. Het eilandgevoel, gekenmerkt door de ontspannen sfeer, nabijheid van de zee en de ultieme natuurbeleving, is belangrijk voor Terschelling als bestemming voor bezoekers én als leefomgeving voor inwoners.
- Er komen **ontwikkelingen** op ons af die actie vereisen. De wereld verandert continu en zo ook de wensen en behoeften van de maatschappij. Denk bijvoorbeeld aan duurzaamheid, de laatste tijd is hier steeds meer aandacht voor en vooral als eiland voelen we de verantwoordelijkheid om hier iets in te betekenen. Een ander voorbeeld van een ontwikkeling waar we iets mee moeten kwam uit de terrasverruiming. Gasten hebben baat bij meer ruimte, dit draagt bij aan de bezoekerservaring. Daarnaast hebben ondernemers baat bij grotere terrassen, om economisch gezien het hoofd boven water te houden. Door ruimte te bieden en te creëren om op zulke ontwikkelingen in te spelen grijpen wij kansen en weren we bedreigingen.

2. Beleidskader terrassen

Dit beleidskader dient als instrument om te laten zien waar we als gemeente voor staan en hoe we dat voor ons zien. Daarom zijn de volgende zeven speerpunten met bijbehorende uitgangspunten opgesteld. Deze uitgangspunten zullen richting geven aan nieuwe regels die opgesteld worden voor de terrassen. Voor de uitgangspunten geldt: wanneer er niet aan kan worden voldaan, wordt een nieuwe vergunning mogelijk niet verleend. Let op: strandpaviljoens vallen buiten de reikwijdte van dit beleidskader.

De volgende 7 uitgangspunten zijn opgesteld, die we hierna toelichten:

1. Veiligheid staat voorop;
2. Leefbaarheid heeft prioriteit;
3. Bescherming van het eilandgevoel;
4. Oog voor elkaar en onze omgeving;
5. Aandacht voor de seizoenen;
6. Niet overal is alles mogelijk;
7. Maatwerk voor satellietterrassen.

2.1 Veiligheid staat voorop

Het waarborgen van de veiligheid van inwoners en bezoekers blijft als gemeente altijd onze hoogste prioriteit. Om dit te bewerkstelligen, gelden de volgende uitgangspunten op het gebied van veiligheid:

- De regelgeving die geldt vanuit openbare orde en veiligheid zal te alle tijden worden nageleefd;

- Hulpdiensten mogen op geen enkel moment gehinderd worden, alle locaties moeten goed bereikbaar blijven zodat mensen altijd de hulp kunnen krijgen die ze nodig hebben;
- Een terras moet de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het achterliggende gebied waarborgen, zodat verkeer goed zichtbaar is. Dit achten wij nodig om het zicht voor verkeersdeelnemers niet te belemmeren en ervoor te zorgen dat ondernemers op andere locaties niet benadeeld worden doordat ze minder goed bereikbaar zijn. Terrasschotten zijn hiermee dus niet toegestaan wanneer zij het zicht belemmeren;
- In drukke straten (met snelheden van meer dan 30 km/u) moeten terrassen afgeschermd worden van het verkeer door middel van barrières of andere fysieke afbakeningen;
- De grenzen van het terras zijn duidelijk én netjes aangegeven op het terras zelf, zodat hier geen onduidelijkheid over bestaat tijdens controles. Als gemeente gaat onze voorkeur hierbij uit naar betegeling in een andere kleur, omdat dat visueel het meest duidelijk is.

2.2 Leefbaarheid heeft prioriteit

Terschelling is een zeer geliefde bestemming onder vakantiegangers, maar in de eerste plaats is het eiland de thuishaven voor onze inwoners die hier jaarrond een fijn leefklimaat verdienen. Om de belangen van inwoners in acht te nemen, gelden de volgende uitgangspunten:

- Terrassen mogen niet direct tegen locaties met cultuurhistorische waarde¹ aan liggen, of in de zichtlijn daarop. Voldoende afstand is nodig om de bezoekers niet te storen bij hun bezoek en om respectvol met de locatie om te gaan;
- De terraseigenaar houdt rekening met omwonenden middels onder meer het in acht nemen van geluidsnormen, voorkomen van afval in de omgeving van het terras, een minimale doorloopruimte op stoepen (1.25

¹ Hieronder vallen in ieder geval de kerkhoven en Vuurtoren Brandaris.

meter) te waarborgen en overlast door fietsen van de bezoekers te beperken..

2.3 Bescherming van het eilandgevoel

Terschelling is bekend en aantrekkelijk vanwege het eilandgevoel, gekenmerkt door de combinatie van rust en levendigheid, nabijheid van de zee en de ultieme natuurbeleving. Behoud en bescherming van de sfeer die op Terschelling hangt vinden wij belangrijk. Daarom moeten we nadenken over hoe ontwikkelingen, zoals de terrasverruiming, een positieve bijdrage kunnen leveren. Daarbij willen we niet inleveren op de gezellige en ontspannen sfeer op Terschelling. De volgende uitgangspunten zijn hiervoor opgesteld:

- Op terrassen moet voldoende doorloopruimte zijn om bewegingsruimte van bezoekers en personeel te waarborgen en om het gevoel van drukte te beperken;
- Terrassen dienen te voldoen aan de welstandseisen. Het uiterlijk van de terrassen dient bij het pand en de rest van de omgeving te passen. De specifieke welstandseisen kunnen teruggevonden worden in de Welstandsnota.

2.4 Oog voor elkaar én onze omgeving

We willen dat onze ondernemers, inwoners en gasten op een verantwoorde manier omgaan met elkaar en de omgeving. Daarom zijn duurzaamheid, gelijkwaardigheid en toegankelijkheid belangrijke waarden voor ons. Vanuit deze waarden zijn de volgende uitgangspunten opgesteld:

- Alle terrasactiviteiten (denk aan buitenbarren of een BBQ) dienen binnen de grenzen van het terras plaats te vinden;

- De ondernemer neemt duurzaamheid in overweging bij nieuwe ontwikkelingen van het terras. Als gemeente vinden we het belangrijk dat we ons hiervoor inzetten en ook onze ondernemers motiveren om een bijdrage te leveren en het goede voorbeeld te tonen aan bezoekers;
- Vanuit duurzaamheidsoogpunt stimuleren we het gebruik van elektrische kachels in plaats van gaskachels;
- In de inrichting van het terras dient (waar mogelijk) rekening te worden gehouden met toegankelijkheid. We willen dat iedereen welkom is op zoveel mogelijk van onze terrassen, ongeacht een mogelijke fysieke of andere beperking;
- De ontwikkeling van rookvrije terrassen of rookvrije zones op een terras moedigen we als gemeente aan, omdat daarmee gezondheidsschade door meeroken wordt beperkt en dit tot minder overlast leidt voor andere bezoekers en omwonenden.

2.5 Aandacht voor de seizoenen

Terschelling kent een aantal piekmomenten waarin het drukker is dan normaal (bijvoorbeeld tijdens evenementen en het hoogseizoen), maar ook een winterseizoen waarin er weer andere wensen zijn voor de terrassen. Om de leefbaarheid én de bezoekerservaring in balans te houden, besteden we in dit beleidskader ook specifiek aandacht aan dit verschil in de seizoenen en daarbij het verschil in wensen vanuit bezoeker en inwoner. Om de balans te waarborgen tijdens deze perioden gelden de volgende uitgangspunten:

- In beginsel dienen uitbreidingen van terrassen weggehaald te worden tijdens evenementen in de buurt of wijk waarin het terras is gelegen, tenzij anders overeengekomen met de gemeente². De ruimte staat op zulke momenten al dermate onder druk, dat we het als gemeente wenselijk

² Voor een actueel overzicht van de evenementen, zie:
<https://www.vvterschelling.nl/evenementen/>

vinden om aanvullende maatregelen te nemen zodat de veiligheid, leefbaarheid en bezoekerservaring gewaarborgd blijven;

- Voor winterterrassen dient een aparte vergunning te worden aangevraagd en winterterrassen zijn soms toegestaan onder de volgende voorwaarden: ze dienen een open karakter te hebben, waarbij een winterterras niet volledig mag zijn afgesloten van de buitenomgeving. Dit kan door gebruik te maken van verplaatsbare overdekkingen en afscheidingen (zoals luifels, parasols en windschermen);
- Partytenten zijn niet toegestaan.

2.6 Niet overal is alles mogelijk

De ruimte is beperkt, zeker op Terschelling. We moeten goed nadenken over hoe we de waardevolle ruimte gebruiken. Daarom kan niet overal alles, bijvoorbeeld vanuit veiligheidsoverwegingen of omdat we de ruimte eerlijk willen verdelen. De volgende uitgangspunten gaan in op het ruimtelijke kader:

- Kleinschalige terrassen worden als nevenfuncties toegestaan (mits ruimtelijk inpasbaar) bij kleine eetgelegenheden, bijvoorbeeld lunchrooms, eetcafés en bistro's. Detailhandel mag buiten geen tafels en stoelen plaatsen, een terras is hier dus niet toegestaan. Wel mag detailhandel een zitbank, maximaal 1,75 meter van de gevel, plaatsen om eigen klanten te faciliteren. Als gemeente willen we geen overvloed aan terrassen, maar wel terrassen op de plek waar dit van toegevoegde waarde kan zijn;
- Terrassen op locaties met een woonbestemming kunnen mogelijk onder specifieke voorwaarden worden toegestaan, volledig afhankelijk van de (ruimtelijke) situatie. Factoren die hierbij onder andere van belang zijn, betreffen: parkeergelegenheid, toegankelijkheid, veiligheid, ruimtelijke ingrepen, geluidsoverlast en andere relevante aspecten. Daarom geldt voor deze aanvragen dan ook altijd maatwerk. Terrasontwikkeling mag in ieder geval nooit afbreuk doen aan de woonvoorraad.

2.7 Maatwerk voor satellietterrassen

Een specifieke vorm van terras die extra aandacht vraagt is het satellietterras. Dit is een stuk terras dat niet aansluit op het originele terras, bijvoorbeeld aan de overkant van de weg. Andere gemeenten gebruiken de term 'eilandterrassen', maar die formulering is voor ons als eiland begrijpelijkerwijs niet handig. Satellietterrassen brengen andere ruimtelijke situaties met zich mee dan reguliere terrassen en daarom zal maatwerk gelden. Iedere locatie is anders en heeft andere aandachtspunten, daarom moet per locatie worden bekeken of we een satellietterras wenselijk vinden en welke aanvullende voorwaarden we mogelijk stellen. De volgende uitgangspunten zullen gelden voor alle satellietterrassen:

- Satellietterrassen zijn uitsluitend toegestaan voor horecaondernemers en er geldt een maximum van één satellietterras per onderneming;
- In beginsel dienen terrassen buiten hun openingstijden verwijderd te worden, tenzij anders overeengekomen met de gemeente. De uitbreiding middels satellietterras mag dan ook alleen bestaan uit tafels, stoelen en barrières of andere fysieke afbakeningen die het terras afschermen van de weg;
- Satellietterrassen zijn ondergeschikt aan het gevelterras, hierbij hanteren we als eis een kleiner aantal vierkantemeters voor het satellietterras dan het gevelterras;
- Het satellietterras ligt zoveel mogelijk tegenover het gevelterras. Waar de openbare ruimte dit toelaat, kan hiervan worden afgeweken. Indien het gemeenteground betreft waar meerdere gegadigden belang bij hebben, wordt toestemming uitsluitend verleend door de gemeente, conform de geldende wet- en regelgeving. Nadere concretisering hiervan is opgenomen in de beleidsregels;
- Er mag maximaal één verkeersroute tussen het gevelterras en satellietterras liggen, zoals een winkelstraat of weg;
- Satellietterrassen zijn niet overal toegestaan, in ieder geval niet op locaties waar personeel en bezoekers in een gevaarlijke situatie worden gebracht doordat er bijvoorbeeld een onoverzichtelijke verkeerssituatie ontstaat of

omdat er een autoweg tussen ligt waar harder dan 30 km/u gereden mag worden;

- Buitenbarren zijn toegestaan in de buitenruimte die direct aansluit op de binnenruimte. Buitenbarren zijn daarmee dus niet toegestaan op het deel terras van satellietterrassen dat aan de andere kant van de weg ligt. We willen geen nieuwe zelfstandige terrassen creëren met de verruiming. Buitenbarren dienen sowieso op het eigen terrein te staan, volgens de Alcoholwet.

Heineken

DE IJSZEE

De Smakken
Ambachtelijk
Schep ijs
Dit glutenvrij,
lactose vrij
en
vegan keuzes
• Pina Colada
• Cherry Special
• Slush

3. Bijlage 1: Conclusies en aanbevelingen uit de pilot terrasverruiming

In deze bijlage staan de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie van de pilot terrassen in 2023. In deze evaluatie zijn de effecten van terrasverruiming op leefbaarheid, veiligheid en tevredenheid van bezoekers onderzocht. Er heeft een breed participatieproces plaats gevonden waarbij de mening is meegenomen van de volgende belanghebbenden: ondernemers met een verruimd terras, ondernemersverenigingen, direct aanwonenden van de terrassen, inwoners van Terschelling, Openbare Orde en Veiligheid en de bezoekers aan Terschelling.

3.1 Conclusies

Over het algemeen kunnen we concluderen dat de pilot vooral positieve effecten heeft gehad.

- Dat zien we terug in alle enquêtes en de gesprekken: het merendeel van de ondernemers(organisaties), inwoners, direct omwonenden en bezoekers is **(heel) positief over de verruiming van de terrassen**.
- De ondernemers die het terras hebben verruimd geven over het algemeen aan dat de pilot voor hen het gewenste effect heeft bereikt, namelijk **meer zitplaatsen voor gasten** (en daardoor mogelijkheid tot **meer omzet**).

Leefbaarheid

Op het gebied van leefbaarheid zien we het volgende:

- **Sfeer in het dorp:** ruimere terrassen zorgen in het algemeen, volgens inwoners, bezoekers en ondernemers, voor een gastvrij en gezelliger straatbeeld en het ziet er sfeervol uit in het dorp. Ook is het makkelijker als

bezoeker om een plekje op het terras te vinden als het druk is, doordat er **meer capaciteit** is.

- Er is **weinig tot geen extra overlast** ervaren als gevolg van de verruiming. Dit geldt voor direct omwonenden, inwoners en bezoekers.
- Wel komen er een aantal **aandachtspunten** naar voren, zoals beperkte doorstroming en smalle straten als gevolg van de verruiming en mogelijk onveilige situaties.

Veiligheid

Op het gebied van veiligheid zien we het volgende:

- De veiligheid is niet in het geding gekomen tijdens de pilotperiode. Dat wil zeggen, er zijn geen situaties geweest waarop zich problemen hebben voorgedaan. Wel zijn de wettelijke kaders bij drukte niet altijd overal gehaald. Met andere woorden: in theorie paste het binnen de veiligheidsregels, maar in de praktijk komt het voor dat die regels niet op elk moment gehaald worden (denk aan: gasten die de stoelen verplaatsen en daardoor de minimale afmetingen volgens de APV de niet meer aanhouden).
- Er zijn twijfels over veiligheid bij **satellietterrassen**. Dit komt met name doordat hiervoor de openbare weg moest worden overgestoken.

Tevredenheid bezoekers

- Bezoekers zijn over het algemeen al erg tevreden over de terrassen op Terschelling (rapportcijfer 8,3). Ook heeft het overgrote merendeel een terras bezocht tijdens het bezoek aan Terschelling. Een terrasbezoek lijkt daarmee een belangrijke activiteit voor bezoekers.
- Bezoekers aan Terschelling zien vooral **voordelen aan de verruiming**, en weinig nadelen. Het grootste voordeel vinden zij dat het makkelijker is om een plekje te vinden op het terras.

Verruiming van alle terrassen?

- Het merendeel van de inwoners en bezoekers staat **(heel) positief** tegenover een verruiming van de terrassen op Terschelling in de toekomst.

- Ook vanuit openbare orde en veiligheid is hier niets op tegen, **mits de regelgeving wordt nageleefd** en er aan de voorwaarden vanuit veiligheid kan worden voldaan. Wel wordt aangegeven dat de ruimte beperkt is, dus dat het niet overal mogelijk is om te verruimen.
- Dat laatste geven de ondernemers ook aan. Zij zien dat er **behoefte is** bij meer horecaondernemers om het terras te verruimen, maar dat de **ruimte ook beperkt is**. Daarom is er behoefte aan maatwerk: niet voor iedereen toestaan, maar alleen waar er nog ruimte is en waar de veiligheid niet in het geding komt.
- Wel wordt er af en toe aandacht gevraagd voor ‘eerlijkheid’, omdat (gezien het vorige punt) niet iedere ondernemer de kans heeft om te verruimen.

3.2 Aanbevelingen voor toekomstig beleid

We zien vanuit het onderzoek geen grote belemmeringen om de terrasverruiming toe te staan. Het is wel belangrijk om dit zorgvuldig vast te stellen in beleid. We geven daarbij de volgende aandachtspunten mee:

- Stel een integraal plan op voor de openbare ruimte in (het centrum van) de kernen: de ruimte voor terrasverruiming moet in samenhang worden bekeken met de beschikbare ruimte en in het algemeen, eventuele andere ‘ruimteclaims’ en de geldende veiligheidsmaatregelen;
- Zorg voor duidelijke en zichtbare afbakening tot waar de terrassen vergroot mogen worden;
- Heb aandacht voor satellietterrassen in het beleid: vanwege de veiligheidsrisico’s (met name aan de openbare weg) zijn er kanttekeningen te plaatsen bij de satellietterrassen. Anderzijds kijken inwoners en bezoekers over het algemeen positief aan tegen satellietterrassen. De satellietterrassen behoeven daarom specifiek aandacht in het toekomstig beleid;
- Neem de aantrekkelijkheid van het straatbeeld mee als aandachtspunt in het toekomstig beleid: we zien dat vanuit verschillende invalshoeken een aantrekkelijk en levendig straatbeeld belangrijk wordt gevonden. Om die

reden is dit een belangrijk onderwerp op om te nemen in het toekomstig beleid. Heb aandacht voor de aantrekkelijkheid van het straatbeeld in het toekomstig beleid.

